

[Vivike.]

og måske derfor mere besindige betjente? Finder ministeren det nødvendigt, at politiet bruger en så hård form for vold, som jeg her har nævnt, og er ministeren enig i det almindelige princip, at politiet bør anvende vold i så ringe omfang som muligt, og at dette princip bør have en særlig vægt, når det fremgår af situationen, at der ikke vil blive anvendt vold imod politiet?

Justitsministeren (K. Axel Nielsen): Må jeg først sige, at jeg i min besvarelse af hr. Vivikes spørgsmål vil holde mig til den skriftlige formulering af spørgsmålet og ikke til den lidt mere svævende formulering, som fandt udtryk her i hr. Vivikes udtalelser. Dernæst vil jeg sige, at jeg selvfølgelig ikke kan anerkende andet af det, hr. Vivike sagde til indledning, end at vi ikke lever i en politistat. Jeg skal i øvrigt afholde mig fra at komme ind på konkrete begivenheder, begivenheder, som måske får deres efterspil i retten. Det ville næppe være passende, om vi her i folketinget debatterede den slags sager.

Men indledningsvis — altså i besvarelse af det skriftlig formulerede spørgsmål — vil jeg gerne sige, at jeg ikke finder det rigtigt, når hr. Vivike i sit spørgsmål bruger ordet vold, som uvilkårligt leder tanken hen på noget ulovligt. Jeg ville have foretrukket, at ordet magt var blevet anvendt i stedet.

Det er jo meget let for mig at besvare første halvdel af hr. Vivikes spørgsmål. Jeg er — selvfølgelig, havde jeg nær sagt — enig i, at politiet bør anvende magt i så ringe omfang som muligt til løsning af sine opgaver, som jo bl. a. er at opretholde sikkerhed, fred og orden, som der står i retsplejelovens § 108. Dette er heller ingen polititjenestemand i tvivl om. Det står i alle for politiet gældende regler om anvendelse af magt, og der gøres også i undervisningen på politiskolen meget ud af at skabe forståelse for, hvor vigtigt dette princip er.

Når hr. Vivike dernæst spørger, om dette princip bør have en ganske særlig vægt, når det fremgår af situationen, at der ikke vil blive anvendt vold over for politiet, kan jeg ikke uden videre svare ja hertil. Politiet må kunne anvende magt også over for den passive modstand; ellers kan det ikke på forsvarlig måde løse sin opgave med opret-

holdelse af sikkerhed, fred og orden. Det kan være nødvendigt at bruge magt, selv om der ikke ventes anvendelse af voldelige metoder fra lovovertrædernes side. Jeg vil i den forbindelse citere en bestemmelse i det gældende cirkulære af 30. januar 1933 om brugen af politistave, hvori der bl. a. står, at man kan benytte staven

„til fremtvingelse af lydighed over for en given befaling, hvis øjeblikkelige efterkommelse er en nødvendighed, og mod hvilken der gøres aktiv eller passiv modstand, som ikke på anden måde skønnes at kunne overvindes.“

Jeg tror, at hr. Vivike vil være enig med mig i, at det i ethvert land må være sådan, at politiet må kunne anvende magt for at få lovlige påbud adlydt. Magtanvendelsen kan ske med eller uden brug af stavene, alt efter karakteren af den modstand, der skal overvindes. Og jeg gør opmærksom på, at det kan jo forekomme — og er i praksis forekommet — at man må anvende stavene for netop at opnå formålet med en politiaktion, også for at forhindre ulykker i at ske.

Men når dette er sagt, vil jeg da gerne imødekomme hr. Vivike så langt som til at sige, at der bør udvises besindighed, og at politiets tålsomhed, når vold ikke bliver bragt i anvendelse mod politiet eller andre, kan strækkes længere, end hvis det modsatte var tilfældet.

Må jeg endelig til sidst sige, at politiet udfører et til tider ubehageligt arbejde til bedste for alle de mennesker, der ønsker at leve i et fredeligt og et velordnet samfund. Det kan i den enkelte situation være nok så svært at afgøre, hvor grænsen skal gå mellem rimelig og mindre rimelig magt-anvendelse; men det er mit indtryk, at det danske politi på udmærket måde forstår at trække denne grænse, selv når skønnet skal udøves i stor hast. Jeg synes, vi har god grund til at være tilfredse hermed.

Vivike: Jeg takker ministeren for svaret. Det gjorde det klart for mig, at ministeren og jeg er noget uenige om, hvilket ord man skal bruge. Jeg bruger ordet vold, når man slår med en stav, og ministeren foretrækker at bruge ordet magt. Hvis der ligger en kvinde på vejen — som der f. eks. gjorde ved Sønder-Omme — kan man bære hende